

דבר העורך

וְשִׁפְטָתָם צֶדֶק

דיני ממונות; כתוב **בתורה** (דברים פרק א פסוק טז) שְׁמַע בֵּין אֲחִיכֶם וּשְׁפֹטֶתָם צֶדֶק בֵּין אִישׁ וּבֵין אָחִיו וּבֵין גֵּרֹו. דורשת **הגמ'** (סנהדרין דף ז:) אזהרה לבית דין שלא ישמע דברי בעל דין קודם שיבא בעל דין חברו, ואזהרה לבעל דין שלא יטעים דבריו לדיין קודם שיבא בעל דין חברו.

בשו"ת באר יחזקאל (עמוד קז), בהקדמה להוראות בדיני חושן משפט שנוגע לזמן הקורונה, מזהיר: חלילה מלהוציא מפסקי השו"ת, הוראה למעשה בדיני ממונות, ו'בכל שאלה' בעיניי ממון יש שני צדדים, ונדרש הכרעה של דין מומחה בחושן משפט, והמציאות היא שכל בעל דין, מפעל טענות אחרות, שלא אמרו בעלי דין אחרים, ופסק משתנה בהתאם.

ולמרות זאת נכתב השו"ת, כדי שידעו הלומדים, מראי מקומות לדברי הפוסקים, ויסוד הצדדים, והכרעות פוסקי הדור שליט"א, וידעו מה לשאול, ויהיה 'שואל כענין' לדין מומחה הלכה למעשה, עכ"ר.

הבהרה חשובה: בענין פסקי הדיינים שהובאו בגיליונות 'עומק הפשט' בדיני חושן משפט. במקרה של ייחוס ממוני בין הצדדים אין להסתמך על הלכה למעשה להוציא איזו להחזיק ממון, ולא שייך 'הוראה' באופן חד צדדי, כי 'הכרעת הדין' שייכת רק בבית דין בשמיעת שני הצדדים בשווה, וכפי שיורו כך יעשו!

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'אולם אירועים ששבת בקורונה'

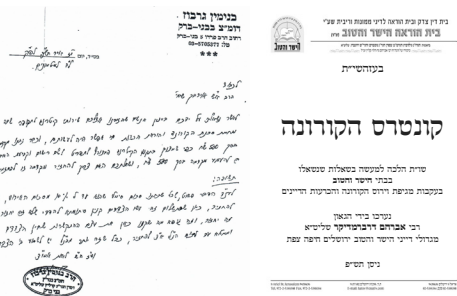
'ויהי אחרי המגפה'

אירוע שלא התקיים: נגיף הקורונה שיבש מערכות תבל והשיתב סדרי עולם, כעת כאשר חוזרים בהדרגה לשגרה והעולם שב לנהוג במנהגו, תפילה לברוא כל עולמים, שחילה לא יהיה 'גל שני' שעלול להחזיר את המצב חירום שהיה, עולות שאלות הלכתיות ודיוינים רבים, מדיני ממונות ונצורצ במצב החירום של תקופת הקורונה.

אחת השאלות השכיחות בבתי הדין, כאשר הזמינו אולם לצורך עריכת אירוע כמו חתונה, בר מצוה, דינו התרמה, וכדומה, ובנוסף הזמינו גם שירות של בעלי מקצוע נוספים כגון צלם, תזמורת וכדומה, או כל דבר אחר הדרוש לשלמות השמחה, וברוב המקרים שולם על החשבון סכום כסף 'כמקובל' (דיפאזיט¹), ובעקבות הטוב הקורונה, בוטל האירוע באולם כליל, והוחלף (ממקרה השבר) באירוע מצומצם בבית מגורים משותפות מניין מבני המשפחה בלבד.

1. שכירות קרקע ושכירות פועלים

כעת עולות שני שאלות עיקריות, האחת היחס למקדמה ששולמה, האם בעל האולם והקייטרינג צריכים להשיב למזמין האירוע את המקדמה שכבר שלם מראש, שכן המקדמה נחלתה רק כאשר המזמין מבטל, והפסיד את בעל האולם, אבל בתקופת הקורונה הביטול הוא גם מצד האולם, שהרי אין אפשרות לקיים אירועים כלל ולא למזמין גרם את הפסד. או

לעילוי נשמת

האשה הצדקנית מרת מלכה יענטע
ע"ה בת הר"ר בנימין זאב זצ"ל
ת.נ.צ.ב.ה.

היוצא מדבריהם, לגבי אדם שהזמין אולם אירועים, וכאשר נודע לו שמחמת אימת הקורונה לא יוכל לקיים את האירוע, הודיע לאולם שהוא מבטל את ההזמנה, תלוי במחלוקת הני"ל. שלדעת המרדכי וכפי שצייד הרמ"א להבא דינו כלשעבר, וגם להבא אינו יכול לחזור בו וכל ההפסד על מזמין האירוע, ולדעת הסמ"ע חצי מההפסד על מזמין האירוע וחצי על בעל האולם. ואילו לדעת מהר"ם פאדווה וכדבריו נקט החתם סופר וכדעת הסמ"ע, וגם הש"ך לא נחלק עליו, רשאי לחזור בו, וכיון שהודיע לאולם לפני התאריך על ביטול ההזמנה, נפטור מתשלומים.

3. הוראות גדולי הדיינים שליט"א

יחזיר הכל בניכוי הוצאות: לדעת בית הדין **מבית דוד** בנשיאות הגר"י **יצחק זילברשטיין שליט"א**, בהוראת שפורסם בגיליון 11 מאת הדיין הגר"ר **שמואל רוזנברג שליט"א**, על בעל האולם להשיב את כל הכסף של המקדמה, בניכוי הוצאות שהיו לו מחמת ההזמנה. והנראה להוראה להחזיר את המקדמה, ממה שככתב הרמ"א (חו"מ סימן ש"ב סעיף יז), שאם נשפרו כל בתי העיר דינו כמכת מדינה, ומנכה מזמי השכירות את המים שלא דר, ואפילו אם הקדים לו שכרו יחזיר לו. ונחשב השמכה היא בבתיים, שהרי בעל האולם התחייב להעמיד אולם לאירוע, ומחמת אימת קנסות הרשויות בעל האולם הודיע לבעל השמחה, שהאולם סגור, נמצא שמזלו של משכיר גרם, במיוחד כאשר בעל האולם אינו יכול להשכירו לאחר.

וציין למאמר הגר"ר **שמעון רוסק שליט"א** (קובץ הישר והטוב כרך יט דף ערב) לגבי מום הנולד בשכירות אחר הקנין, שתלוי במחלוקת הפוסקים, והמוציא מחבירו עליו הראיה, ואם השוכר מוחזק אין להוציא מידו. עוד ציין למה שככתב **במנחת אשר** (סימן קכ) שגם אם הקדים השכר, נראה עיקר שצריך המשכיר להחזיר התשלום לשוכר. וכן נקט **בעמק המשפט** (ח"ה סימן ו) שגם כאשר הקדים את השכר, צריך המשכיר להחזיר את המקדמה לשוכר. אולם אם היו לבעל האולם הוצאות מחמת ההזמנה, צריך המזמין להשתתף בהם כחלקו.

וכן דעת **בד"ץ הישר והטוב** (במכתב מתאריך אייר תש"פ), לגבי אירוע באולם, שבוטל עקב איסור על התכנסות אנשים, אין המזמינים חייבים לשלם לבעל האולם, ואף אם שילמו לבעל האולם מקדמה, יש להחזירה בניכוי הוצאות, אם היו לבעל האולם הוצאות. ואפילו אולמות שמחתימים בטופס ההזמנה, שהמקדמה לא תוחזר וגם הביטול היה מחמת אונס, צריך להחזיר את המקדמה, כיון שההתחייבות לא כוללת אופן של אונס כזה.

טעם ההוראה, ביאר באריכות הגר"ר **אברהם דרנרמדיקר שליט"א** מדייני הישר והטוב, בקונטרס הקורונה (פרק א סעיף ה), שלמעשה יש לנהוג כפסק הדין **הרמ"א והש"ך** לגבי 'מכת מדינה', שאם עדיין לא שילם אינו צריך לשלם, ואף אם כבר שילם, לדעת רוב הפוסקים צריך להחזיר, ולכן ההוראה היא שבעל האולם יחזיר את הכסף. אך בעל האולם יכול לטעון 'קיים לי' כמו הדעה הפוסרת אותו מלשול, וצ"ע אם אפשר להוציא מבעל הבית, ולכל הפחות צריך להחזיר כדמי פועל בטל, [ואולי יש להמליץ כהוראה לרבים שיחזיר מחצית ממה שקיבל].

ומה שחומרים ב'טופס ההזמנה' שמתחייבים לאולם את סכום המקדמה, גם במקרה של אונס, אינו כולל אונס של קורונה. כי הכוונה בהתחייבות לאונס בביטול האירוע מצד המזמין, ובקורונה הביטול הוא גם מצד המשכיר משום 'מכת מדינה'. ועוד שהמטרה בתנאי הוא למועד הפסד מבעל האולם, שלא ימנעו ממנו האפשרות להשכירו לשמחה אחרת באותו תאריך. אבל בקורונה, בעל האולם לא הפסיד כלום, שבכל מקרה לא היה יכול להשכירו לאירוע אחר. עכ"ל.

מציון בהלכות תנאים שאונס שלא חשבו עליו אינו בכלל התנאי, כמבואר **בשו"ע** (חו"מ סימן רכה) לגבי אונס שלא שיכח

שהמקדמה כן נשארת אצל בעל האולם, כמפורש בחוזה שנחתם עם הצדדים - 'בכל מקרה המקדמה לא תוחזר למזמין עקב ביטול מכל סיבה שהיא', והמוציא מחבירו עליו הראיה?

והשניה, ביחס ליתרת התשלום, האם אפשר לחייב את מזמין האירוע לשלם את יתרת עלות האירוע אפילו שלא התקיים בפועל? גם צריך לדעת, האם המזמין מתחייב לשלם את 'קנס ביטול חוזה' המפורש בטופס ההזמנה שנחתם בשעת הזמנת האולם?

בכדי להבין את יסודות הסוגיא מדברי הפוסקים, והוראות גדולי הדיינים שליט"א, ולמען הסדר הטוב, הגיליון הנוכחי (מספר 267) יתמקד בדין 'שכירות האולם' שדינו 'כשכירות קרקע'. והגיליון שאחריו (מספר 268) יתמקד בדין 'קניין' 'תזמורת' 'מלצרים' 'צלם' 'מפיק אירועים', ושאר 'אנשי מקצוע', שדינם 'כשכירות פועלים', ובא זה ולימד על זה.

2. אונס של 'מכת מדינה'

בעל הבית מפסיד: (יסוד הדברים הוזכר גם בגיליון 265) כבר הורו פוסקי **זמנו שליט"א** שהקורונה דינה כמכת מדינה. הדין של 'מכת מדינה', מבואר **במשנה** (בבא מציעא דף קה:), ונפסק **בשו"ע** (חו"מ סימן שכב סעיף א), המקבל שדה מחבירו ואללה חגב או נשדפה, אם 'מכת מדינה' היא שאינה כן לרוב שדות העיר, מנכה לו מן חכורו, אם אינה מכת מדינה אין מנכה לו מן חכורו.

עוד למדנו **במשנה** (בבא מציעא דף קה:), ונפסק **בשו"ע** (חו"מ סימן שכא סעיפים א-ב), המקבל שדה מחבירו והיא בית השלחין או בית האילן, יבש המעין ונקצץ האילן אינו מנכה לו מן חכורו, שהרי אינו מכת מדינה. אם היה עומד בתוך השדה ואמר לו חכור לי שדה בית השלחין זו, או שדה בית האילן זה, יבש המעין ונקצץ האילן מנכה לו מן חכורו, שכן כוונתו להתנות שהשכירות מחייבתו רק כמו שהוא עתה. **ובשו"ע** (סימן שלג וסימן שלה), התבאר גדי הפטור והחובי ב'מכת מדינה'. בספר **פתחי חושן** (שכירות פרק ו הערה כט) סיכם באופן נפלא כל פרטי הדין לפי השיטות השונות.

מכאן ואילך: לגבי האם יכול לחזור בו ב'מכת מדינה' מכאן ואילך, דעת **המרדכי** (בבא מציעא רמז שגג), וכך מצדד **המרמ"א** (חו"מ סימן שכא סעיף א), אינו יכול לחזור בו בין על לשעבר ובין על להבא, וכל ההפסד מוטל על בעל הבית כדיו 'מנכה מן חכורו', וכפי שהורה **מהר"ם** לגבי מלמד תינוקות, כאשר גזר המושל שלא ילמדו, שדינו כ'מכת מדינה' וכל ההפסד על בעל הבית. ונחלק עליו **מהר"ם פאדווה** (סימן לט), שבכאן ולהבא הוא רשאי לחזור בו מהסכם השכירות, ואם לא חזר 'איהו דאפסיד אנפשיה' ומכח.

הסמ"ע (סימן שכא ס"ק ו) חולק על הרמ"א, וסובר שב'מכת מדינה' המשכיר והשוכר שוין בהפסד, ואין לומר שמזלו של אף אחד מהם גרם, והמוציא מחבירו עליו הראיה, או שיהיה ההפסד על שניהם, ופירש בכוונת המרדכי שישלם למלמד רק חצי מהשכר.

החתם סופר (שו"ת חו"מ סימן קסא), נוקט להלכה כדעת **המהר"ם פאדווה** שמכאן ולהבא יכול לחזור בו, וכדעת **הסמ"ע**, וגם הש"ך לא נחלק עליו, ומכל מקום לגבי מלמד דעתו שאינו יכול לחזור בו מכאן ולהבא, כי דינו כשדה שמתחילה השנה דינו כלשעבר, שתחילת השנה קשה וסוף השנה קל, ועוד שאם פועל יחזור בו יכול להביא אחר במקומו, אבל במלמד ההחלפה מזיקה לנער.

שמרו האולם לכך, לכן יש לשלם, אך מכיון שהיה אונס של כל העולם, וחילוקו, ועל בעל האולם להשיב חצי מסכום המקדמה, כיון שיש דעות החלוקות בכך, יש לעשות פשרה ויחלקו בהפסד.

50% מהמקדמה / 15% מהאירוע: לדעת **בד"ץ בני ברק בחתימת הג"ר שריאל רוזנברג שליט"א והג"ר יעקב פרבשטיין שליט"א** (פסק דין מתארך א' סיון תש"פ), כיון שרבו הדעות והשיטות בעניין הפסד הנגרם עקב מכת מדינה, וההוראה בזה שיש לפשר, שלא יפול כל ההפסד על אחד מהצדדים, החלטת בית הדין:

א. בעל אולם שקיבל מקדמה, איננו יכול להשאיר בידו יותר ממחצית דמי הקדימה, או 15% מעלות כלל האירוע, לפי הנמוך מביניהם.

ב. המדובר הוא רק בדמי קדימה המשולמים מכח מחויבות בשעת ההזמנה, ולא כאשר הקדימו תשלומים מסיבות אחרות, שלא היו מחויבים עדיין לשלם.

ג. גם כאשר האולם מתמחר בנפרד את האולם ואת המנות, יש לחשב את האמור לעיל סעיף א' מתוך הסכום הכולל.

א. **לא יחזיר עד 10% מהאירוע:** לדעת **הג"ר בנימין גרבוז שליט"א** (במכתב מתאריך י"ז אייר) אם המקדמה הוא בסכום סמלי = עד 10% של ההתחייבות, לא יחזיר שכלפי תשלום זה עשו שני הצדדים קנין סיטומא שאף אחד אינו יכול לחזור בו, וזה גופא מה שקנו כאן את עצם ההתקשרות שבין הצדדים, ואם המקדמה הוא יותר מ-10% יש לשמוע את שני הצדדים.

לא יחזיר עד שליש מהאירוע: לדעת **בית הוראה נתיבות חיים בראשות הג"ר יוסף פליישמן שליט"א** דמי קדימה שניתן לאולם ובוטל בעקבות הקורונה, עד שליש מכלל התשלום של האולם, לא ניתן לדרוש החזר. ואם שילמו מראש יותר משליש, ניתן לדרוש את היתרה על השליש.

המוציא מחבירו עליו הראיה: ולדעת **הג"ר אפרים שפיגלר שליט"א** (פניני הלכה פרשת ויקהל פקודי החודש תש"פ), כיון שנחלקו גדולי הפוסקים (הרמ"א והסמ"ע הג"ל) אם צריך השוכר לשלם מחצה או שפטור לגמרי, שורת הדין שבלא הקדים לשלם פטור, ואם הקדים לשלם יכול המשכיר להחזיק עד מחצה. ודוקא כאשר השוכר עשה קנין אינו יכול לחזור בו כדין מעכשיו ולאחר ל', אבל אם השוכר לא עשה קנין, יכול לחזור בו. ועיין שם מה שכתב לפי זה בדיון הצ'קים שנתנו על החשבון.

כלל שאין האדם חושב עליו אינו בכלל התנאי. ומסיבה זו, מזמין האירוע גם פטור מתשלום 'קנס ביטול חוזה', כי לא התכוון להתחייב על אונס לא צפוי של קורונה.

אמנם העירו (א.ב.) שאם חלילה יהיה 'גל שני' בהתפרצות הקורונה, כעת החוזה כן יחייב על אונס של קורונה, כיון שנהפך לדבר צפוי, ולמרות שכולם מקווים שלא יהיה התפרצות נוספת, סוף סוף אסיק אדעתיה והתחייב.

בביתר 100% זיכוי: לדעת **בד"ץ ביתר עילית** (במכתב שפורסם סיון תש"פ) לגבי אולמי שמחות בעיר ביתר עילית בלבד, אחרי ביורר העובדות ושמיעת הטענות, על פי הדין והיושר מן הראוי והנכון לנהוג כדלהלן.

אולם הגפן: יחזירו למזמינים תוך חודשיים את כל הכספים שקיבלו, הסכום שעולה על 2500 ₪ יחזירו במזומן, ואת הסכום של 2,500 ₪ יחזירו בזיכוי לשמחות אחרות באולם.

אולם גולדן סקאי: מאחר שמנהלי האולם משלמים שכירות עבור האולם, יחזירו למזמינים תוך חודשיים את כל הכספים שקיבלו - בסכומים שהם יותר מ-1,500 ₪ לאירוע, ואילו לגבי היתרה בסך 1500 ₪ לאירוע, תתקבל הכרעה סופית לאחר קבלת נתונים נוספים.

אולמות שרגלים המיועדים לאירועים קטנים (בר מצוה, שבע ברכות, וכדומה): בעלי האולם יחזירו למזמינים תוך שלושים יום את כל הכספים ששולמו. כיון שמדובר בסכומים קטנים, והוצאות האולם נמוכות, וקיים קושי להשתמש בזכות שיתקבל מהם.

ברור ופשוט, שבעלי האולמות אינם יכולים לחייב פתרון לחילופי שאינו דומה להזמנה המקורית, ואינם יכולים לגבות כספים חדשים, או לפדות צ'קים שניתנו על החשבון.

פשרה 50%: לדעת **גאב"ד קארלסבורג שליט"א** (שו"ת באר יחזקאל עמוד קט) אין ספק שמזמין האירוע אינו צריך להמשיך את התשלומים על אירוע שלא התקיים (והוסיף: ובאנו לאפקי מאלו שרצו שיחלקו בניהם). כיון שהתשלום הוא רק כאשר יש אירוע בפועל, וכאן לא היה כלום באולם ולא הכינו את המאכלים. אולם לגבי קבלת ההחזר הכספי של המקדמה, מעות אלו הוא בעיקר מפני 'הזכות' שהיום המסוים שמור לשמחה פלונית ולא יתן לאחר, וסוף סוף

סיכום הגיליון:

דינים העולים

- א. **אירוע שבוטל:** נגף הקורונה השבית סדרי עולם ובוטלו אלפי אירועים, והשאלה בבתי דין מתחלקת לשנים. 'שכירות האולם' שדינו 'כשכירות רוקע'. ואילו 'שכירות הקייטרינג' ושאר אנשי המקצוע דינו 'כשכירות פועלים'. במקרה ששוכרים את האולם והקייטרינג ביחד, שני השאלות עולות בקנה אחד.
- ב. **תשלום:** לכל השיטות אין צריך להמשיך ולשלם לבעל האולם את התשלומים הבאים עבור אירוע שבוטל מאימת הקורונה שדינו 'מכת מדינה'. והוא הדין אם מכל סיבה שהיא הקדים את התשלומים 'יותר מסכום המקדמה' שהתחייב בהזמנה, על בעל האולם להחזיר במלואם.
- ג. **מקדמה:** לגבי המקדמה האם בעל האולם צריך להשיב למזמין האירוע את סכום המקדמה ששילם מראש, מצינו בהוראות גדולי הדיינים שליט"א את השיטות הבאות: א. יחזיר את כל המקדמה בניכוי הוצאות שהיו לאולם. ב. עיקר התשלום הוא מחמת עצם התקשרות הצדדים, וכיון שיש מחלוקת ב'מכת מדינה' יעשו פשרה ויחזיר 50% מסכום המקדמה. ג. יעשו פשרה ויחזיר 50% מהמקדמה, או 15% מהאירוע, לפי הסכום הנמוך מביניהם. ד. עד 10% מסכום התשלום לכלל האירוע שהוא בגדר 'סכום סמלי' לא יחזיר, ואם שילם יותר מ-10% יש לשמוע את שני הצדדים. ה. עד שליש מהאירוע לא יחזיר, יותר משליש מהאירוע יחזיר. ו. אם לא שילם פטור, אם שילם בחצי.
- ד. **ביטול שידוך:** מעשה שהיה, שנתפרדה החבילה וביטלו את האולם לפני הקורונה, ושילמו את כל הסכום כפי שהתחייבו בחוזה, יש אומרים שבעל האולם צריך להחזיר את התשלומים. ויש חולקים שצריך להחזיר כיון שכבר נתחייבו בתשלום, ואין יכולים להפטר מכח 'מכת מדינה' שהתחדש לאחר מכן.

משיב כהלכה

ההגרלה השבוע על: 100 ₪ מזומן

שאלה: הזמין קייטרינג, ומאימת הקורונה
**בוטל האירוע, האם מקבל חזרה את המקדמה,
והאם צריך לשלם את התשלום המלא?**

הזמנת 'קייטרינג' ת'תזמורת'
'מלצרים' 'צלם' 'מפיק'
אירועים, ושאר 'אנשי מקצוע',
דינם כ'שכירות פועלים', ותלוי
בדין 'מכת מדינה' בפועל.
מקורות: הוראות לציבור
שפורסמו על ידי בתי הדין.

במדור זה מופיע שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח
תשובה מובחרת על השאלה נכנס להגרלה! ההגרלה על דעת רבני המפעל.
התשובות הנכונות יושלכו במייל האפשר בגיליון הקרוב. ניתן גם לענות
בעולם שם, בלי להיכנס להגרלה.

נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע
אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה). בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון,
מקום לימוד) באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שולח 4
2. בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק
הפשט'
3. בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. בפקס מספר 1532-6507823
5. במייל 5047867@gmail.com

הזוכה בהגרלת גיליון 266 על סך 100 ₪
האברך המופלג הרב חנוך קוט שליט"א
מודיעין עילית

מדור זה הוקדש השבוע לעילוי נשמת מרת שרה בת
ר' יצחק ע"ה נלב"ע א' תמוז תשע"ג ת.צ.ב.ה.

בית הוראה הילכתא

מעשה שהיה: הזמינו אולם לתאריך שנקבע לחתונה, ונתפרדה
החבילה ל"ע, וביתסלו את ההזמנה ושילמו לאולם את 'כל התשלום'
כפי המפורש בחוזה, שהמבטל אחרי שבוע מההזמנה משלם את
'כל התשלום' אם לא הגיע שוכר אחר.

בעקבות גניף הקורונה הוברר שבתאריך האירוע, אין אפשרות
לקיים אירוע חילופי באולם, כעת המחזותנים דורשים מהאולם
שיחזיר את כל הכסף, הצדק עם מי?

הוראה: לדעת הג"ר **אפרים פינגול שליט"א** (פניני הלכה
פרשת ויק"פ תש"פ), שבעל האולם צריך להחזיר את התשלום,
שרק בשכירות פועלים אחרי שנתחייבו על ההפסד יש אומרים
שאינו חוזר ונפטר, אבל באולם שהוא שכירות קרקע המשכיר
צריך להעמיד אולם, וכיון שהוא 'מכת מדינה' ההפסד על המשכיר.
ולדעת הג"ר **יום טוב זנגר שליט"א** (שיעור שבי"ק ויק"פ תש"פ)
בכל אירוע שבוטל מאימת הקורונה, בעל האולם חייב להחזיר את
המקדמה, אבל במקרה האמור המחזותנים הפסידו מה ששילמו,
שהרי בטלו את ההזמנה לפני 'מכת מדינה'.

וכמובאר בשו"ת **הרמ"א** (סימן נ'), **וערך ש"י** (חו"מ סימן שלג
ס"א ד"ה ובתשובתו), שחייב התשלומין חל ברגע הביטול, והאונס
שהתחדש אינו פוטר את בעל הבית. וגם **השער המשפט** (סימן
שלג ס"ק א) שחולק, היינו רק בשכירות פועלים, דישנה לשכירות
מתחילה ועד סוף, אבל בשכירות קרקע מודה שבעל הבית מפסיד.

עדכוני הלכה

אתה יכול לעשות לי טובה?

על החשבון: הזמין קייטרינג לרגל שמחת הבר מצוה, ושילם
מקדמה בסך 3,000 ש"ח, כעבור שבועיים אמר הקיטרינג למזמין "אני
לחוץ בכסף, תעשה לי טובה ותשלם עוד 5,000 ש"ח על החשבון",
המזמין הסכים ובעל הקיטרינג רשם בפתק, 'התקבל 5,000 ש"ח על
החשבון'. בפועל, האירוע בוטל מאימת גניף הקורונה.
דין המקדמה תלוי בשיטות השונות כמובאר בתוך הגיליון. אבל
שונה ממנו דין ה-5,000 ש"ח, שלפי הוראת בד"ץ בני ברק, שאר
הכספים ששולמו על החשבון אינו בכלל הדיון, ואותו סכום הקיטרינג
חייב להשיב בשלימותו.

נושא הגיליון הבא:

כמה צריך לשלם לקיטרינג כאשר האירוע בוטל?

טלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעזור את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

אפשרות להנצחה לע"נ, לרפ"ש, וכדומה.

ניתן לשלוח רעיונות ותיקונים, הוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאת הגיליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס'
'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המדור 'קופות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק הפשט
שיעורים וימי עיון
בית הוראה טלפוני
בירורי הלכה אקטואליים
קו מידע הלכתי
חוברות הדרכה

מכון הילכתא 02-535-0-535

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות,
עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...

לקבלת הגיליון במייל: 5047867@gmail.com

פקס: 02-6507823